

Regeringskansliet
Näringsdepartementet
103 33 Stockholm

Promemoria Billigare utbyggnad av bredbandsnät

Länsstyrelsen i Jönköpings län tackar för möjligheten att lämna synpunkter på förslaget. Nedan följer yttrande över rubricerat underlag. Länets synpunkter och förslag är tänkta att bidra till att nå ytterligare synergier och god samordning för både den kommersiella bredbandsutbyggnaden och den bredbandsutbyggnad som delvis finansieras av stöd från landsbygdsprogrammet 2014-2020.

Sammanfattning

Länsstyrelsen välkomnar initiativet till denna utredning. Att minska kostnaderna vid bredbandsutbyggnad är mycket positivt. Länsstyrelsen bedömer att Länsstyrelsens arbete med bredbandsutbyggnad inom landsbygdsprogrammet 2007-2013 och kanalisationsstödet har fallit väl ut och med tiden har lett till ett allt större lokalt engagemang. Detta engagemang har varit en av de största drivkrafterna för utbyggnaden och därför måste det tas till vara på. Det är därför viktigt att den lag som föreslås tar hänsyn till det engagemang som finns på landsbygden och så långt det är möjligt underlättar den börda som ytterligare reglering innebär.

Den myndighet som ansvarar för den nya lagen måste ha resurser för att hantera de frågor som kommer in. Länsstyrelsen ställer sig positiv till undantaget för bygg- och anläggningsprojekt av mindre betydelse, men anser att definitionen av ”mindre betydelse” måste förtydligas ytterligare. Det är viktigt att de som berörs av lagen snabbt får svar på huruvida de omfattas av lagen eller inte.

Den minimiinformation som informationsskyldigheten förslås avse är bra. Samarbete mellan myndigheter som hanterar stöd till bredbandsutbyggnaden och den myndighet som ansvarar för lagen kan underlätta arbetet både för stödmottagare och handläggande myndighet.

Länsstyrelsen anser även att det är viktigt att den som begär tillträde även ges möjlighet att undersöka infrastrukturen, däremot bör möjligheter till eventuell ersättning för nättinnehavare utredas.

Synpunkter på promemorians slutsatser och förslag

Nedan följer både generella och specifika kommentarer och synpunkter på de olika avsnitten i remissen.

GENERELLA SYNPUNKTER

Länsstyrelsen välkomnar initiativet till denna utredning. Att minska kostnaderna vid bredbandsutbyggnad är mycket positivt. Länsstyrelsen har även sett att möjligheterna till samförläggning har varit en positiv drivkraft för utvecklingen av bredbandsinfrastrukturen i länet.

Länsstyrelsen bedömer att den lag som föreslås kommer att kräva ytterligare samordning mellan länsstyrelsen, Jordbruksverket som administrerar landsbygdsprogrammet 2014-2020, ERUF, den myndighet som utses som ansvarig för lagen och de bredbandskoordinatorer som tidigare föreslagits. Länsstyrelsen vill därför poängtera vikten av kompetenshöjning hos de aktörer som berörs av den nya lagen som föreslås. Detta för att få en så bra samordning mellan relevanta aktörer som möjligt och för att kunna inhämta information på ett effektivt sätt.

Länsstyrelsen bedömer även att den föreslagna lagen påverkar förslaget om bredbandskoordinatorer i delbetänkande av SOU 2013:47 Effektivare bredbandsstöd. Det finns flera synergieffekter av att bredbandskoordinatorerna är placerad hos de myndigheter som arbetar med de aktörer som driver bredbandutbyggnaden, vilket främst är de byalag som får stödmedel. I dagsläget finns merparten av dessa stödmedel hos länsstyrelsen genom landsbygdsprogrammet 2014-2020. Genom att bredbandskoordinatorn placeras på Länsstyrelsen ges stödmottagare, kommersiella aktörer, kommuner och myndigheter en väg in för frågor, remisser, samråd och arbete som rör utbyggnaden av bredband. Det ger även en effektivare hantering av stöden och en snabbare utbyggnad då länsstyrelsen sedan 2010, när stöd till bredband infördes i landsbygdsprogrammet 2007-2014, har arbetat aktivt med att skapa en god kontakt med både kommuner, byalag och kommersiella aktörer. Det gör att Länsstyrelsen har en stabil grund för fortsatt strategiskt arbete. Att bygga vidare på den grund som redan finns är mer effektivt än både för bredbandsutbyggnaden och för stödhanteringen. Det ska finnas en tydlig koppling mellan strategiskt arbete och praktiskt genomförande av bredbandsutbyggnaden för att nå de olika mål som flera regelverk och stödsystem bygger på. Länsstyrelsen genomför gärna både det strategiska och praktiska arbetet som ett sådant koordinatorsansvar innebär.

Införandet av stöd till accessnät kan även påverka bredbandsutbyggnaden och genomförandet av den föreslagna lagen. Det finns risk för att införandet av ytterligare ett stöd medför att bredbandsutbyggnaden hamnar i en liknande situation som under landsbygdsprogrammet 2007-2013. De problem som uppmärksammades då var att när olika myndigheter ansvar

för olika stöd, som har olika regler och uppföljning, så resulterar det i att insatser är svåra att samordna. Det finns riks att stödreglerna blandas ihop vilket gör det svårt att driva projekt för privatpersoner och det är svårt för myndigheterna att handlägga och hålla sig uppdaterade om de olika stöden och hur utbyggnaden sker. Riskerna för fel ökar också när regelverk blir mer komplexa och hanteringen läggs ut på olika myndigheter. Länsstyrelsen föreslår därför en centralisering av stödhanteringen. Det skulle underlätta bredbandssatsningen både vad gäller utbyggnaden som drivs av privatpersoner och hanteringen av stöden hos myndigheter. Det skulle även innebära minskade kostnader och minskade risker för misstag och fel när kompetensen kan hållas a jour på ett mer effektivt sätt genom en eller flera heltidstjänster hanterar alla frågor som rör bredband. Att ha flera olika stöd på olika myndigheter innebär istället att mer tid läggs på samordning, kunskapsöverföring och att fler personer lägger mindre tid på frågorna. För att få en effektiv hantering av stödmedel och regler bör hanteringen av bredbandsfrågor, stöd och samordning genom bredbandskoordinatorer läggas på Länsstyrelsen. Länsstyrelsen genomför gärna både det strategiska och praktiska arbetet som ansvar för bredbandsutbyggnaden innebär och anser det vara det mest effektiva och avråder därför från andra lösningar.

SPECIFIKA SYNPUNKTER

Nedan redogör Länsstyrelsen för mer specifika synpunkter kring promemorians förslag. Numreringen följer rubriksättningen i promemorian.

5. SYFTE OCH DEFINITIONER M.M.

Definitioner

Av skälen för förslaget framgår det att alla aktörer, privata och offentliga, som faller under definitionen nätinnehavare ska omfattas av den nya lagen. Länsstyrelsen vill uppmärksamma att de byalag som fått och kommer att få stöd i landsbygdsprogrammet behöver stöttas bland annat genom kunskapsspridning och information om vad lagen innebär samt vad som förväntas av dem för att uppfylla de eventuella framtida lagkraven.

Den modell för bredbandsutbyggnad som används inom landsbygdsprogrammet bygger i första hand på decentralisering och att privatpersoner lägger en stor del av sin ideella tid och sitt engagemang i utbyggnaden av bredband. De indikationer som Länsstyrelsen får från byalagen är att arbetsinsatsen i projekten är mycket hög. Det är viktigt att inte tappa viljan för bredbandsutbyggnad i denna modell och att bibehålla det engagemang som både landsbygdsprogrammet 2007-2013 och kanalisationsstödet skapat. Vid utformningen av den nya lagen och de informationsinsatser m.m. som behövs vid införandet så bör den ansvariga myndigheten ta hänsyn till de ideella initiativ och det engagemang som driver bredbandsutbyggnaden genom att så långt som möjligt underlätta den börda som ytterligare reglering innebär.

6. TILLTRÄDE TILL FYSISK INFRASTRUKTUR

6.1 Skyldighet att medge tillträde

Nätinnehavarens svar på begäran

Länsstyrelsen vill uppmärksamma att den myndighet som utses att ansvara för den föreslagna lagen måste ha resurser för att kunna hjälpa nätinnehavare som har frågor som rör svar på en begäran. Frågor som kan uppkomma är till exempel om nätinnehavarens utbyggnad faller inom lagens förslag om undantag för "mindre betydelse", prissättning vid tillträde, tvistlösning m.m. De frågor som nätinnehavare hittills uppmärksammat som frågor, som många ännu inte tagit ställning till men som de tror kan uppstå i framtiden, är prissättning och liknande frågor som rör operatörers tillträde till nätet.

7. SAMORDNING AV BYGG- OCH ANLÄGGNINGSPROJEKT

7.1 Skyldighet att samordna bygg- och anläggningsprojekt

Förslaget att en begäran om samordning ska lämnas senast en månad innan nätinnehavaren ansöker om tillstånd hos behörig myndighet bedöms som rimligt.

För de fall nätinnehavaren behöver ha flera tillstånd föreslås att månaden för begäran räknas från ansökan för det sista tillståndet. Länsstyrelsen vill poängtera att bredbandsutbyggnaden kräver flera typer av tillstånd och regeln kan därför vara svår att följa upp i de fall tvister uppstår. För utbyggnad som delvis finansieras med stödmedel så bör samverkan mellan aktuella myndigheter vara av stor vikt då stödreglerna kräver att tillståndshandlingar lämnas till den ansvariga myndigheten. I första hand är det Jordbruksverket, Tillväxtverket och länsstyrelserna som ansvarar för de stöd som berörs, men även ansvarig myndighet för kanalisationsstödet kan beröras.

7.2 Undantag för vissa bygg- och anläggningsprojekt

Länsstyrelsen ställer sig positiv till undantaget för bygg- och anläggningsprojekt av mindre betydelse, men anser att definitionen av "mindre betydelse" måste förtydligas ytterligare. De exempel som ges i texten är mindre bredbandsprojekt på landsbygden, begränsade arbeten eller brådskande reparationer. Länsstyrelsen kan se att trenden i landsbygdsprogrammet 2014-2020 går mot större bredbandsprojekt som ligger runt 200 anslutningar, men kan vara så stora som 600 anslutningar. Detta innebär att projekten generellt sett blir större jämfört med tidigare landsbygdsprogram, vilket i sin tur kräver ytterligare tid och engagemang från privatpersoner. Regelverken som omger bredbandsutbyggnad är redan tunga för privatpersoner att ansvara för. För att engagemanget hos dessa personer inte ska minska genom att ytterligare regler tillkommer är det viktigt att underlätta den börda som ytterligare reglering innebär. Därför måste det vara tydligt vilken typ av projekt eller vilka utbyggnader som är av

”mindre betydelse” eller så måste den ansvariga myndigheten ha resurser för att snabbt kunna meddela nätinnehavare om projektet anses vara av ”mindre betydelse” eller inte. Detsamma gäller för stycke 8.7.2 i promemorian.

8. INFORMATION OCH ÖPPENHET

8.1 En informationspunkt

Länsstyrelsen ställer sig positiv till en informationspunkt. I första hand bör dock kanaler som redan används utnyttjas för att på så sätt nå målgruppen på ett enkelt sätt. En utbyggnad av webbtjänsten ledningskollen.se är därför att föredra jämfört med att bygga en ny informationssida.

Samarbetet med andra myndigheter kan också behöva utvecklas för att den webbsida som föreslås ska innehålla rätt information som byalag och andra aktörer kan använda sig av. Särskilt Post- och telestyrelsen (PTS), Jordbruksverket och Tillväxtverket bland de nationella myndigheterna behöver vara med i dialogen om webbplatsens utformning.

8.2 Ansvar för informationspunkten

Vilken myndighet ska utses?

Länsstyrelsen instämmer med förslaget att Post- och telestyrelsen (PTS) bör ansvara för informationspunkten. Den myndigheten har expertkompetens på området, ansvarar för ledningskollen.se, är en samarbetspartner för Jordbruksverket avseende bredbandsutbyggnaden genom stöd inom landsbygdsprogrammet 2014-2020 och kan hålla den information som rör bredband samlad. Därför förefaller det som mest effektivt att Post- och telestyrelsen (PTS) även ges ansvar för den föreslagna informationspunkten.

8.3 Skyldighet att lämna information till informationspunkten

8.3.1 Skyldighet för nätinnehavaren att lämna information om befintlig fysisk infrastruktur

Länsstyrelsen anser att den minimiinformation som informationsskyldigheten förslås avse är bra. Dock bör det tydliggöras vad som avses med ”lokalisering” och ”typ av infrastruktur”. Länsstyrelsen föreslår även att en checklista bör tas fram av den ansvariga myndigheten för att underlätta för den som begär tillträde att veta vilken information de kan få tillgång till och för nätinnehavaren att veta vilken information de ska lämna.

Länsstyrelsen anser att samordning med Jordbruksverket bör ske för att undvika krav på dubbel dokumentation i stödsammanhang. Delar av den information som informationspunkten föreslås innehålla finns redan som dokumentationskrav vid ansökan om stöd i landsbygdsprogrammet 2014-2020, exempelvis kontaktuppgifter och områdeskartor. Enhetlighet behövs för att underlätta den administrativa bördan både för stödmottagare och för handläggande myndighet. Ett stort arbete med mallar och digitala system

sker redan på Jordbruksverket inom projektet ProCAP. Det bör utgöra en möjlighet till synergieffekter mellan arbetet på Jordbruksverket, Tillväxtverket och Post- och telestyrelsen (PTS) samt den myndighet som utses som ansvarig för den föreslagna lagen i syfte att effektivisera och underlätta för nätinnehavare m.fl.

8.4 Undersökning av infrastrukturen på plats

Länstyrelsen anser att det är viktigt att den som begär tillträde även ges möjlighet att undersöka infrastrukturen. Dock saknas uppgifter om eventuell ersättning för nätinnehavare. En platsundersökning kan innebära att nätinnehavaren måste delta i undersökningen för att exempelvis visa den exakta positionen av ledningen eller öppna nodhus, kopplingskåp och liknande. För de byalag som är nätinnehavare kan det innebära förlorad arbetsinkomst för den person som behöver ta ledigt från arbete för att delta vid platsundersökningen. Det bör utredas huruvida nätinnehavaren kan ges en rimlig och marknadsmässig ersättning för deltagandet. Detta för att underlätta och stötta den vilja och det engagemang som bredbandsutbyggnaden bygger på.

10. KRAV PÅ INFRASTRUKTUR I BYGGNADER

Länstyrelsen instämmer med det grundläggande skälet till förslaget: att minska anslutningskostnaderna för bredband i byggnader genom att redan vid byggnation utrusta byggnader med den utrustning som krävs. Länstyrelsen ser dock flera svårigheter med regleringen som inte tagits upp i förslaget. Frågor som inte berörs i förslaget är hur lagen ska hantera byggnader som saknar möjlighet att ansluta till stamnät eller annan anslutning vilket kan göra ett sådant krav oproportionerligt. Vilken typ av infrastruktur som byggnader ska utrustas med finns inte tydliggjord i förslaget, inte heller huruvida den typ av infrastruktur som föreslås bör eller ska vara teknikneutral. Hur tvister ska hanteras berörs inte i förslaget. Länstyrelsen bedömer därför att förslaget måste utredas ytterligare. Det är även viktigt att de myndigheter som berörs av ändringar i plan- och bygglagen (2010:900) samt plan- och byggförordningen (2011:338) har eller ges den kompetens som krävs för att hantera de frågor som kan uppkomma på grund av de tillägg som föreslås.

I detta ärende har landshövding Minoo Akhtarzand beslutat. Åslög Kantelius har varit föredragande. I den slutliga handläggningen har också Annelie Wirtén och Nina Elmsjö deltagit.

Minoo Akhtarzand

Åslög Kantelius